JOCURILE OLIMPICE DE LA ROMA, CEA MAI MARE ÎNTRECERE SPORTIVĂ MONDIALĂ — IMPORTANTĂ CONTRIBUȚIE LA ÎNTĂRIREA PRIETENIEI ÎNTRE POPOARE

Deși a trecut aproape o lună din ziua cînd, pe Stadio dei Gentomilla din Roma a fost coborît steagul cu cele cinci cercuri olimpice, în lumea sportivă comentariile asupra celei de a XVII-a ediții a Jocurilor Olimpice continuă să mențină încă în actualitate această întrecere sportivă fără precedent.

Aceste largi comentarii sînt explicabile deoarece Jocurile Olimpice de la Roma au întrecut ca valoare și amploare toate edițiile precedente, reprezentînd una din cele mai importante pagini ale sportului mondial.

Se poate spune că pentru nici o ediție a Jocurilor Olimpice nu s-au făcut pregătiri atît de intense și de minuțioase pe plan mondial ca pentru Jocurile de la Roma. Aceste pregătiri au culminat în anul preolimpic — 1959 — și în prima jumătate a acestui an, cînd calendarul sportiv internațional a abundat în competiții de mare amploare, al căror scop principal era pregătirea și verificarea celor care luptau pentru cucerirea unui loc în echipele olimpice. În aceste condiții, era firesc să asistăm nu numai la adevărate avanpremiere într-o ramură sportivă sau alta, ci și la o avalanșe de recorduri mondiale sau continentale, rezultat al progreselor uriașe făcute în tehnica sportivă și în metodica antrenamentelor. Lumea sportivă a luat act cu interes major de o serie de recorduri de mare valoare (Connoly, Boston, Schmidt, Thomas, Tamara Press, Iolanda Balaș — la atletism, Mc Troy, Konrads la natație etc.) care anunțau pentru Roma o și mai mare modificare a tabelelor de recorduri. Dar, nu numai în atletism și natație, sporturi în care valoarea performanțelor se poate măsura în secunde sau metri, s-au înregistrat în timpul pregătirilor preolimpice salturi valorice însemnate. Marile competiții internaționale de box, gimnastică, lupte, baschet etc. au dovedit o creștere simțitoare a clasei internaționale și au sporit interesul pentru întrecerile olimpice. Ba mai mult, în unele sporturi ca de exemplu fotbalul, baschetul, polo pe apă, a fost nevoie de turnee preolimpice care să limiteze participarea la Jocurile de la Roma, deoarece un foarte mare număr de țări — și cu o valoare destul de bună — emiteau pretenții de a fi prezente pe stadioanele, sălile sau piscinele Romei.

PARTICIPARE RECORD: 84 DE ȚĂRI, PESTE 7000 DE SPORTIVI

În felul acesta am ajuns la un alt aspect: acela al participării. Este domeniul în care au fost cu mult depășite toate „recordurile" anterioare. Din capul locului vom arăta că la Roma, numărul țărilor participante a fost de 84 față de 67 de țări cît au concurat la Melbourne. De asemenea, numărul participanților la întrecerile ultimei ediții a J.O. a fost de peste 7.000 față de cei 3.329 de la Melbourne. În aceste condiții, numărul participanților la majoritatea probelor și disciplinelor sportive a fost dublu sau chiar triplu față de Melbourne. Iată numai cîteva cifre privind participarea la Jocurile Olimpice de la Roma: la întrecerile de atletism au luat parte 1.409 concurenți, reprezentînd 76 de țări; la box s-au întrecut 282 de sportivi din 56 de țări; 460 de alergători au luat parte la întrecerile cicliste; pe pista nautică de la lacul Albano s-au întrecut la canotaj academic și caiac-canoe 894 de sportivi; 715 înotători, 692 scrimeri, 411 trăgători au figurat, de asemenea, pe foile de concurs ale Jocurile Olimpice.

Pe de altă parte este de menționat faptul că Jocurile Olimpice din acest an desfășurîndu-se în Italia au favorizat participarea țărilor europene cu loturi complete, ceea ce a făcut și mai anevoios drumul spre cucerirea medaliilor olimpice. Este un lucru asupra căruia trebuie insistat pentru că distanța dintre continentul european și Melbourne, precum și costul ridicat al deplasării au făcut ca la ediția precedentă foarte multe țări să prezinte efective reduse sau chiar să nu participe de loc. În plus, pentru sportivii țărilor europene nu s-a mai pus — ca la Melbourne — problema aclimatizării cu condițiile de anotimp diferite sau cu greutățile unei lungi călătorii.

Au fost la Roma ramuri sportive sau probe la care au trebuit să se desfășoare șase-opt sau chiar zece serii eliminatorii (atletism, înot, ciclism, scrimă). Întrecerile din serii s-au ridicat adesea la nivelul unor veritabile finale, în cadrul lor doborîndu-se chiar recorduri olimpice. Pentru alte ramuri sportive, la care în trecut nici nu se punea problema unor serii eliminatorii datorită numărului oarecum redus de participanți, la ediția din acest an a Jocurilor Olimpice au fost necesare concursuri prealabile care să limiteze numărul participanților în întrecerile finale (tir, atletism, ciclism etc). Datorită marelui număr de participanți, drumul spre turneul sau fazele finale a fost deosebit de dificil. La box, de exemplu, pentru a ajunge în finală la unele categorii, un boxer era nevoit să susțină cîte 5—6 meciuri în decurs de 10 zile. La lupte, pentru desemnarea campionului olimpic unii luptători au fost puși în situația ca în decurs de cinci zile să lupte de 6—8 sau chiar de 10 ori, iar în ultima zi de concurs unii luptători au avut cîte 2—3 meciuri. De exemplu, reprezentantul nostru Ion Țăranu a susținut în ultima seară 3 întîlniri decisive pentru cucerirea medaliei de bronz. La scrimă, pentru trăgătorii care ajungeau în finală întrecerile constituiau un adevărat „maraton", deoarece timp de două zile pentru proba individuală și alte două zile pentru proba pe echipe, se „trăgea" de dimineața pînă seara tîrziu, fiecare scrimer fiind nevoit să susțină cîrca 80—100 de asalturi de cîte 4—6 tușe. Întrecerile de haltere durau la unele categorii cîte 10 ore, prelungindu-se uneori pînă la orele 4 dimineața.

AU FOST DOBORÎTE 73 RECORDURI OLIMPICE!

Aceste exemple demonstrează larga participare la toate disciplinele sportive prevăzute în programul Jocurilor. Așa se explică de ce întrecerile olimpice au cerut participanților eforturi neobișnuite, o pregătire fizică și psihică deosebit de ridicată, indispensabile pentru a termina aceste lungi și obositoare probe. Trebuie să arătăm însă că Jocurile Olimpice de la Roma s-au caracterizat nu numai prin această nemaiîntîlnită participare, ci și printr-o înaltă pregătire a concurenților și deci un nivel tehnic general foarte ridicat.

O privire de ansamblu asupra nivelului tehnic și performanțelor obținute la Jocurile Olimpice de la Roma în comparație cu cele de la Melbourne ne arată că în această privință s-au întrecut toate așteptările. În primul rînd vom sublinia cifra de 31 de recorduri mondiale doborîte la Roma, față de 14 la Melbourne. Pentru a arăta înaltul nivel valoric al întrecerilor din orașul de pe malurile Tibrului vom aminti și faptul că aici au fost depășite 73 de recorduri olimpice. La atletism, de pildă din 34 de probe cîte au figurat în program în 30 de probe s-au stabilit noi recorduri olimpice. La haltere, din 28 de probe au fost stabilite 26 de noi recorduri olimpice, iar la înot s-au înregistrat noi recorduri olimpice în toate cele 19 probe.

Foarte semnificativ este și raportul dintre media performanțelor stabilite la ultimele două ediții ale J.O. De exemplu, media primelor 6 rezultate în proba de 100 m plat este de 10,29 sec. față de Melbourne unde a fost de 10,70 sec. De notat că la această probă timpul cu care s-a cîștigat medalia de aur la Melbourne a fost depășit de toți finaliștii de la Roma. La 400 m plat media de la Roma este de 45,45 sec. față de 47,31 sec. de la Melbourne. La lungime bărbați, pentru prima dată în istoria întrecerilor atletice s-au înregistrat în același concurs 4 sărituri peste 8 metri. La înălțime fete, recordul olimpic a fost bătut de reprezentanta noastră Iolanda Balaș cu 9 cm, iar la 1500 m toți finaliștii, inclusiv alergătorul nostru Zoltan Vamoș au înregistrat timpuri mai bune decît cîștigătorul de la Melbourne. La haltere, recordul olimpic la categoria grea a fost depășit de fenomenalul sportiv sovietic I. Vlasov cu 37,5 kg. !

Jocurile Olimpice de la Roma au fost caracterizate și printr-un echilibru valoric foarte accentuat, care a dus la înregistrarea a numeroase surprize. Foarte mulți favoriți, recordmani mondiali sau europeni au trebuit să se mulțumească cu un loc destul de modest în clasamentul diferitelor probe sau chiar nu s-au calificat în finale. Iată cîteva exemple: recordmanul mondial, americanul Connoly (70,60 m) a ocupat locul 8 la aruncarea ciocanului; John Thomas — marea speranță a atletismului american — deținătorul recordului mondial la săritura în înălțime cu o performanță de 2,23 m a trebuit să se mulțumească cu locul 3 în această probă în care americanii au avut o îndelungată supremație, fiind învins la Roma de sovieticii Șavlakadze și Brumel; atletul american Cantillo, unul din marii favoriți ai probei de aruncare a suliței, n-a ocupat decît locul 10. (La această ediție a J.O. supremația atleților americani la atletism, devenită în ultima vreme discutabilă, s-a clătinat în mod evident). Semifondistul Valentin (care — cu puțin înainte de J.O. — alergase distanța în 3 min. 38 sec.) a fost eliminat în seriile probei de 1500 m, săritorii cu prăjina Preussger și Roubanis nu s-au calificat în finala probei iar recordmanul european Rowe, creditat cu o performanță de 18,98 m la aruncarea greutății, n-a reușit să îndeplinească la Roma standardul de calificare în concurs. Surprize s-au înregistrat însă nu numai la atletism. La canotaj, „opt-ul" S.U.A. s-a clasat pe locul V în proba în care din 1930 a cucerit continuu primul loc; la hochei pe iarbă India a pierdut medalia olimpică de aur pe care a cîștigat-o neîntrerupt din 1928.

N-au fost însă surprize doar înfrîngerile marilor campioni. În multe probe marile surprize au venit din partea sportivilor unor țări care pînă acum nu contaseră în lupta pentru supremația mondială. Așa s-au petrecut lucrurile în turneul de box, unde sportivii din țările africane — unele dintre ele de curînd eliberate din robia colonialistă — au avut un cuvînt greu de spus, în întrecerile de caiac-canoe unde sportivii din Franța și Italia au ocupat în mod neașteptat locuri fruntașe, la unele probe atletice (neozeelandezii la 800 și 5.000 m și etiopianul Abebe la maraton) unde medaliile de aur au revenit unor sportivi aproape necunoscuți pe arena internațională.

SPORTIVII SOVIETICI I-AU ÎNTRECUT CATEGORIC PE CEI AMERICANI

Pe lîngă numeroasele semne de întrebare pe care Jocurile de la Roma le ridicau în legătură cu cîștigătorii diferitelor probe, opinia publică sportivă mondială împărtășea unanim părerea că lupta pentru primul loc în clasamentul general pe națiuni se va da între sportivii sovietici care cîștigaseră primul loc la Melbourne și cei americani care — pe baza unei pregătiri îndelungate — manifestau o mare încredere în posibilitatea lor de a recuceri locul I în acest clasament și deci poziția fruntașă pierdută încă din 1952, cînd la J.O. de la Helsinki sportivii sovietici — participînd pentru prima oară la Jocurile Olimpice — s-au afirmat puternic ca cei mai buni din lume. Și, într-adevăr, în cele aproape trei săptămîni de întreceri, „cursa" pentru supremație dintre sportivii sovietici și cei ai S.U.A. s-a desfășurat fără ca vreun alt pretendent să fi intervenit efectiv în ea. Pînă la urmă, U.R.S.S. a cucerit o victorie de mare răsunet, întrecînd însă, de această dată, S.U.A. mult mai categoric decît la Melbourne.

Iată situația medaliilor cucerite la Roma de către sportivii celor două țări:

	Aur	Argint	Bronz
U.R.S.S.	43	29	31
S.U.A.	34	21	16

Și mai evidentă apare superioritatea sportivilor sovietici în clasamentul pe puncte în care ei au acumulat 683 puncte față de cele 457,5 ale sportivilor din S.U.A. Au fost discipline sportive în care sportivii sovietici au dominat categoric întrecerile. Așa s-au petrecut lucrurile la gimnastică, la lupte clasice, haltere, tir și atletism feminin. Dar, reprezentanții U.R.S.S. au fost prezenți în primele locuri la toate disciplinele sportive olimpice chiar și acolo unde supremația aparținea de multă vreme altor țări (ciclism, dresaj, scrimă etc.).

Desigur, se pot spune multe despre această strălucită victorie a sportului sovietic la J.O. de la Roma, victorie care a produs o uriașă impresie în toată lumea. Spicuim cîteva din numeroasele comentarii și aprecieri făcute după Jocurile Olimpice de la Roma asupra victoriei repurtate de sportivii sovietici. Astfel, ziarul suedez „Ny Dag" scrie: „Trăsătura cea mai caracteristică a sportivilor sovietici la actuala Olimpiadă este uimitoarea multilateralitate și înaltul nivel de dezvoltare al tuturor disciplinelor sportive. La Roma, sportivii sovietici au arătat că sînt acum cei mai buni la numeroase discipline, considerate ca monopoluri ale sportului occidental, ca de exemplu călăria, scrima și ciclismul". Ziarul „El Popular" din Mexic comentează: „Rusia a ieșit învingătoare la aceste Jocuri pentru că structura ei social-economică și politică oferă întregului tineret posibilitatea de a practica sportul și de a se bucura de toate cuceririle culturii". Ziarul francez „Paris Jour" scrie: „Marii învingători ai celei de a XVII-a Olimpiade sînt rușii, care au cules o recoltă bogată de medalii de aur, ceea ce le-a permis să întreacă cu mult S.U.A.".

Victoria sportului sovietic la J.O. de la Roma este o dovadă din cele mai grăitoare a nivelului tehnic ridicat, a măiestriei neîntrecute a sportivilor din țara constructorilor comunismului, în care mișcarea de cultură fizică și sport cunoaște o dezvoltare uriașă.

Alături de sportivii sovietici, sportivii din țările socialiste au repurtat și ei succese de mare prestigiu în întrecerile de la Roma. Astfel, R. P. Ungară, R. P. Polonă, R. P. Română, R. S. Cehoslovacă și R. P. Bulgaria s-au clasat toate în primele 15 locuri întrecînd numeroase alte țări cu tradiție sportivă.

Toate aceste succese ale sportivilor din U.R.S.S. și din țările de democrație populară în întrecerile de la Roma au dovedit lumii întregi superioritatea mișcării de cultură fizică și sport din toate țările socialiste față de sportul capitalist.

SPORTIVII ROMÎNI AU OBȚINUT FRUMOASE SUCCESE

Numărul mare de participanți, valoarea lor tehnică ridicată, dificultatea concursurilor, au făcut ca sarcina sportivilor români care ne-au reprezentat la Roma să fie deosebit de grea. Menținerea prestigiului cucerit de țara noastră la Jocurile Olimpice de la Melbourne cerea în aceste condițiuni eforturi deosebite din partea fiecărui component al lotului nostru. Munca de pregătire a sportivilor din lotul olimpic, puterea de luptă și patriotismul de care sportivii români au dat dovadă de-a lungul întrecerilor au făcut ca ei să aibă la cea de a XVII-a ediție a J.O. o comportare bună, să obțină frumoase succese, răspunzînd astfel cu cinste încrederii ce le-a fost acordată și condițiunilor de pregătire ce le sînt asigurate.

Cucerind trei medalii de aur, una de argint și șase de bronz, precum și locul 10 în clasamentul neoficial pe națiuni, sportivii români au reușit să confirme valoarea ridicată a sportului din țara noastră și prestigiul de care se bucură pe plan internațional.

Locul 10 obținut de țara noastră în clasamentul celor 84 de țări participante este un loc valoros mai ales dacă ținem seama de faptul că în urma noastră se află țări cu o veche tradiție în sport ca: Anglia, Franța, Canada, Suedia, Finlanda, Iugoslavia etc. Este de subliniat faptul că R. P. Română a cucerit cele 10 medalii olimpice în 7 ramuri de sport, ceea ce dovedește o valoare multilaterală, spre deosebire de alte țări (unele clasate chiar înaintea noastră, cum ar fi Japonia) care au cucerit medalii numai la una sau două ramuri de sport.

Este îmbucurător faptul că, exceptînd natația și halterele, sportivii români au fost prezenți în primele șase locuri, la toate celelalte sporturi la care au participat. Unele din aceste locuri 4—6 sînt deosebit de valoroase și în această privință trebuie subliniate în special performanțele realizate de Z. Vamoș la 1.500 m, Sonia Iovan în clasamentul individual compus, precum și în concursul pe aparate la gimnastică, I. Cosma în cursa individuală de ciclism fond, de echipajul de caiac-dublu fete, precum și de echipa de călărie participantă la „Cupa Națiunilor", clasată pe locul V (și nu VI, cum greșit a fost anunțat inițial de oficialii probei).

În aprecierea rezultatelor obținute de sportivii noștri trebuie, de asemenea, ținut seama și de alte aspecte. Astfel, noi nu am participat decît la un număr de 13 din totalul de 18 sporturi olimpice. În unele cazuri am fost dezavantajați evident de tragerea la sorți, așa cum s-a întîmplat la polo unde am căzut cu Italia, care a devenit apoi campioană olimpică și în fața căreia am pierdut cu 3—4 și cu U.R.S.S. — clasată pe locul secund — la care am cedat cu 2—3, în continuare nepierzînd nici un meci. Oricum, locul V ocupat de echipa noastră de polo este și el valoros. În plus, o serie de arbitraje eronate, cum au fost cele de la box și scrimă, ne-au privat de poziții mai bune în clasament sau chiar de medalii.

În legătură cu participarea noastră, desigur că dacă unele federații ar fi început pregătirile mai din timp și ar fi avut o preocupare mai atentă pentru pregătirile olimpice, am fi avut posibilitatea — față de condițiile existente în mișcarea noastră de cultură fizică și sport — să participăm cu un lot și mai mare (baschet, atletism, canotaj academic, înot etc.).

Dintre sportivii noștri, cea mai bună comportare au avut-o luptătorii, care au cucerit trei medalii olimpice, două locuri V și un loc VI. De subliniat și faptul că țara noastră a obținut la Roma pentru prima oară medalii în întrecerile atletice, întreceri care se bucură de mare prestigiu în ansamblul Jocurilor Olimpice. Note bune pentru lotul feminin de gimnastică, pentru trăgători.

Rezultatele obținute de sportivii noștri și chiar poziția noastră în clasamentul general ar fi fost și mai bună dacă unele loturi (box, scrimă) s-ar fi comportat la înălțimea așteptărilor și a posibilităților, sau dacă unii sportivi ca Olga Orban, Gh. Popovici, Ștefan Petrescu, I. Sîrbu, I. Rotaru, Gh. Negrea, M. Dobrescu, I. Mihalic, V. Mariuțan, echipajul de canoe-dublu (A. Dumitru, I. Lipalit). ar fi concurat la nivelul posibilităților lor reale.

Firește, asupra comportării, diferitelor noastre loturi vom mai reveni folosind colaborarea antrenorilor și metodiștilor care au însoțit delegația.

Sînt însă unele învățăminte de ordin general pe care le vom nota succint în aceste rînduri. Astfel, o lacună comună aproape tuturor loturilor noastre a fost insuficienta rezistență față de lungimea concursurilor, manifestată în special la box, scrimă și sporturi nautice. În unele sporturi din cauza unei insuficiente munci documentare asupra performanțelor pe plan mondial și a evoluției metodelor de antrenament, am fost surprinși de unele noutăți tehnice, și acest lucru a ieșit mai mult în evidență în întrecerile de scrimă, box, călărie, caiac-canoe. O lacună care s-a manifestat la unii din sportivii noștri la Roma (scrimă fete, tir) a fost și lipsa de stăpînire nervoasă element de multe ori hotărîtor în întreceri de asemenea lungime și atît de echilibrate — imposibilitatea de a se concentra îndeajuns în momentele decisive ale concursurilor.

Comportarea sportivilor noștri, rezultatele lor precum și întreaga activitate desfășurată de delegația noastră la cea de a XVII-a ediție a Jocurilor Olimpice de la Roma au constituit o bună propagandă pentru țara noastră. Sportivii români au fost priviți cu simpatie de către spectatori, de către oamenii muncii italieni, cu care s-au întîlnit în capitala Italiei, ca și în alte orașe apropiate, unde membrii delegației noastre au făcut diferite vizite.

În afara relațiilor de prietenie cu sportivii și cu populația țării gazdă, delegația noastră a legat noi prietenii cu sportivi și conducători sportivi din țările regiunii balcano-adriatice, din America Latină, din Africa și din alte țări. Prezența țării noastre s-a făcut simțită și printr-o participare activă la numeroasele congrese ale federațiilor internaționale, ținute în acest timp la Roma, precum și la diverse consfătuiri și conferințe. Cu aceste ocazii au fost stabilite numeroase contacte internaționale, care contribuie la cunoașterea și mai largă a succeselor țării noastre, în diferite domenii de activitate, peste hotare.

Întrecere sportivă fără precedent, Jocurile Olimpice de la Roma au constituit o puternică manifestare a prieteniei între tineretul sportiv din întreaga lume, o importantă contribuție la cauza păcii.

În zilele marilor întreceri olimpice au fost stabilite nu numai zeci de recorduri și performanțe de valoare mondială, ci și trainice legături de prietenie care, fără îndoială, vor continua să se dezvolte în viitor. Acesta este un mare succes al Jocurilor Olimpice, un succes la realizarea căruia și-au adus din plin contribuția și sportivii patriei noastre.

DAN GIRLEȘTEANU
RADU URZICEANU